



SBI-AFD codelijst hoedanigheid

Toelichting gebruik

Toelichting overgang naar SBI 2025

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid.....	3
2.1	Uitgangspunten	3
2.2	Aansluiting bij de SBI-codering van het CBS	4
2.3	Opbouw van de coderingen	5
3	Aanvragen van wijzigingen en aanvullingen.....	5
3.1	Aanvraagprocedure	5
4	Het gebruik van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid in berichten	7
4.1	AFD-attributen voor SBIA25	7
4.2	AFD-attributen voor SBIAFD.....	8
4.3	Overstappen naar het gebruik van de AFD-codelijst SBIA25	8
4.3.1	Uitfasering van de codelijst ADNABS	8
4.3.2	Overstappen vanuit ADNABS of een eigen codelijst.....	9
4.3.3	Overstappen vanuit SBIAFD (de oude lijst)	9
5	Toelichting op de verstrekte bestanden	10
5.1	Platte codelijst	10
5.2	Hiërarchietabel	11
5.3	Mappingtabel.....	12
5.3.1	Inrichting van de mappingtabel.....	13
5.3.2	Mapping SBIA25 ⇔ ADNABS.....	14
5.3.3	Mapping SBIA25 ⇔ SBIAFD.....	15
5.3.4	Afleiden van de SBI-code van het CBS uit de SBI-AFD-codering	15
5.4	Excelversie SBI-AFD Hoedanigheid.....	16

1 Inleiding

Op initiatief van het Programma Uniforme Inrichting Volmactketen (zie www.suiv.nl) heeft SIVI een nieuwe AFD-codelijst ontwikkeld voor de eenduidige registratie van de hoedanigheid van een bedrijf of onderneming, SBI-AFD Hoedanigheid. Het gebruik van deze codelijst is nadrukkelijk niet beperkt tot de volmactketen; de lijst kan breed worden toegepast.

De AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid is gebaseerd op de SBI-coderingen voor bedrijfsactiviteiten, en waar nodig aangevuld met een AFD-verfijning. In deze toelichting verstaan we onder "hoedanigheid" de omschrijving van zowel de hoofd- als nevenactiviteiten van een organisatie. De AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid is bedoeld ter vervanging van de oude AFD-codelijst *Aard bedrijf specificatie* (ADNABS) en de eigen codelijsten van individuele partijen. Ter ondersteuning levert SIVI een mappingtabel voor de overgang van ADNABS naar SBI-AFD Hoedanigheid.

In 2021 is de eerste versie van de AFD-codelijst SBI-AFD voor hoedanigheid gepubliceerd (SBIAFD), gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008. Sindsdien maken verschillende organisaties intern en extern gebruik van deze codelijst.

In 2025 stapt het CBS over op SBI 2025, een grootschalige herziening van de SBI-coderingen die ongeveer eens per 10 à 15 jaar plaatsvindt. De Kamer van Koophandel migreert in september 2025 al haar coderingen naar deze nieuwe versie. SIVI levert daarom vanaf juni 2025 een bijbehorende AFD-codelijst: SBIA25, inclusief een mappingtabel van SBIAFD naar SBIA25.

In het vervolg van deze notitie:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de opzet van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid en aansluiting bij de SBI-coderingen van het CBS.
- In hoofdstuk 3 leggen we de uitgangspunten rond het beheer van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid uit.
- Hoofdstuk 4 licht toe hoe men de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid kan opnemen in AFD-berichten en welke aandachtspunten daarbij zijn.
- De release van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid omvat meerdere bestanden. Hoofdstuk 5 geeft per meegeleverd bestand een korte toelichting rond de inhoud en het gebruik.

Op de SIVI-website is een pagina ingericht met alle informatie over en downloads voor de codelijst SBI-AFD Hoedanigheid: www.sivi.org/standaarden/SBI-AFD.

LET OP: alle voorbeelden in dit document zijn op basis van de CBS-lijst **SBI-2025** en de daarop gebaseerde codelijst SBI-Hoedanigheid **SBIA25**, tenzij anders vermeld.

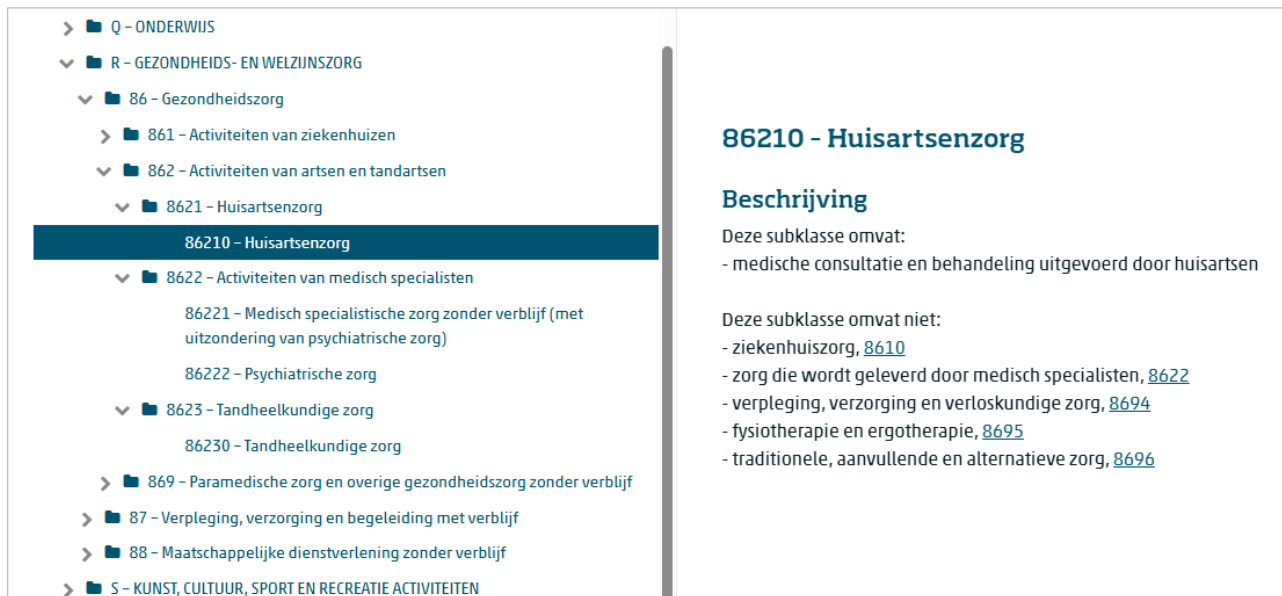
2 AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid

2.1 Uitgangspunten

Voor een eenduidige registratie van hoedanigheid zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De codering en omschrijving van de hoedanigheid zijn géén onderscheidende gegevens voor ketenpartijen. Wat partijen vervolgens met die codering doen – bijvoorbeeld in het kader van acceptatie of premiestelling – is wél concurrentiegevoelig.
- De AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid is hiërarchisch opgebouwd. Hierdoor kan de ene partij kiezen voor een gedetailleerde indeling, terwijl een andere partij een abstractere classificatie hanteert. Dankzij deze opbouw blijft de lijst als geheel samenhangend en bruikbaar voor uiteenlopende toepassingen.
- Alle partijen die de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid gebruiken, kunnen aanvullingen aanvragen via de standaardprocedure van SIVI. Er is dus geen noodzaak om eigen (afwijkende) codelijsten te onderhouden.

2.2 Aansluiting bij de SBI-codering van het CBS



figuur 1 - Fragment CBS SBI-tabel - Bron: [sbi code zoeken](#)

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is verantwoordelijk voor de Standaard Bedrijfsindeling (SBI). Deze codering beschrijft de economische activiteiten van een organisatie. Elke SBI-code is voorzien van een korte omschrijving en een toelichting waarin staat wat wel en niet onder de code valt. Zie figuur 1 voor een voorbeeld van de hiërarchische opbouw in de CBS SBI-tabel. Meer uitleg over de SBI-codering van het CBS is te vinden via de link: [SBI-Typologie](#). De codes zijn gemakkelijk doorzoekbaar via de CBS [Zoekfunctie](#).

De SBI-systematiek is ontwikkeld voor statistisch onderzoek en rapportage, op basis van internationale afspraken. In de praktijk wordt de SBI-codering echter breder toegepast. Zo speelden SBI-codes een grote rol bij de uitvoering van de Corona-steunmaatregelen. Ook verzekeraars gebruiken SBI-codes bij het afsluiten van verzekeringen.

Het is voor organisaties dus om meerdere redenen belangrijk om de juiste SBI-coderingen toe te passen én actueel te houden. Een codering die voortbouwt op de CBS-structuur, zoals de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid, biedt in dat opzicht meer betrouwbaarheid dan een zelfbedachte of afwijkende codering.

Bron	Hiërarchie SBI	SBIA25 – code	SBIA25 – omschrijving	referenceOnly
SBI-typologie	R	-	Gezondheids- en welzijnszorg	j
SBI-typologie	86	86000-999	Gezondheidszorg	j
SBI-typologie	862	86200-999	Activiteiten van artsen en tandartsen	j
SBI-typologie	8621	86210-999	Huisartsenzorg	j
SBI-typologie	86210	86210-000	Huisartsenzorg	n
AFD-toevoeging	86210	86210-001	Huisarts met apotheek	n
AFD-toevoeging	86210	86210-002	Huisarts zonder apotheek	n
AFD-toevoeging	86210	86210-003	Waarnemend huisarts zonder praktijk	n

figuur 2 - voorbeeld van coderingen in de AFD-codelijst SBI-AFD

De AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid is opgebouwd als een hybride model (zie figuur 2). De lijst bevat alle SBI-coderingen van het CBS, inclusief hun onderliggende hiërarchische structuur. Waar nodig is deze hiërarchie – op

verzoek van ketenpartijen – door SIVI uitgebreid met AFD-eigen coderingen om meer detail aan te brengen. Aanbieders hebben deze verfijning nodig voor een betere risico-inschatting.

Deze duale opzet maakt het mogelijk om enerzijds aan te sluiten bij de algemeen bekende SBI-indeling (herkenbaar voor de verzekeringnemer), en anderzijds op onderdelen extra differentiatie aan te brengen. Door de hiërarchische structuur kan de ene partij kiezen voor meer detail, terwijl een andere partij juist een abstractere classificatie gebruikt binnen dezelfde structuur. Hierdoor kunnen alle partijen met dezelfde codering werken, zonder dat er een noodzaak is voor het gebruik van eigen, afwijkende lijsten.

De AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid is onderdeel van de door SIVI beheerde gegevensstandaard AFD. Conform de AFD-werkafspraken kunnen uitbreidingen worden aangevraagd (zie hoofdstuk 3). Aanbieders bepalen – zoals gebruikelijk binnen het AFD – zelf welke subset van de SBI-AFD Hoedanigheid-codering zij toepassen binnen hun product.

2.3 Opbouw van de coderingen

De coderingen in de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid volgen een vaste systematiek:

- **86210-000** - 'Huisartsenzorg'
Dit is een rechtstreekse overname van een SBI-code uit de CBS-codelijst. Alle codes die direct uit de SBI-typologie afkomstig zijn, eindigen op de suffix -000. De omschrijving en zoekwoorden zijn letterlijk overgenomen uit de CBS-bron.
- **86210-001** - 'Huisarts met apotheek'
Dit is een door SIVI toegevoegde verfijning van de bovenliggende code 86210-000. Het achtervoegsel -001 geeft aan dat het een uitbreiding betreft. Er kunnen meerdere toevoegingen zijn, maar de nummering is uitsluitend administratief en heeft geen betekenisvolle volgorde.
- **86000-999** - 'Gezondheidszorg'
Dit is een zogenoemde knoop in de CBS-typologie. Dergelijke knopen ondersteunen de hiërarchische structuur, maar zijn niet bedoeld als selecteerbare code. Ze krijgen een suffix van -900 tot en met -999. In de hiërarchietabel zijn deze knopen gemarkeerd met de tag `referenceOnly = j` (zie paragraaf 5.2). Deze knoopcoderingen zijn niet opgenomen in de platte versie van de AFD-codelijst SBI-AFD (zie paragraaf 5.1).

3 Aanvragen van wijzigingen en aanvullingen

Alle partijen die gebruikmaken van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid kunnen bij SIVI mutaties aanvragen – zowel aanvullingen als wijzigingen.

SIVI past de CBS SBI-typologie zelf niet aan. Wel kan SIVI, in overleg met de aanvrager, verzoeken tot wijziging kenbaar maken bij het CBS.

Aanvragen voor toevoegingen, wijzigingen of verwijderingen binnen de door SIVI uitgegeven AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid verlopen via het XLS-bestand¹ dat is opgenomen in de maandelijkse download op www.sivi.org/standaarden/SBI-AFD (rechts op de pagina, onder het kopje *Downloads*).

3.1 Aanvraagprocedure

Voeg in het Excelbestand op de tab 'SBI-AFD' per gewenste mutatie een regel toe onder de bestaande codering waarvoor je een nieuwe, verdiepende of aanvullende code wilt aanvragen:

1. Zet in kolom F een "X" om aan te geven dat het om een aanvraag gaat.
2. Voeg in kolom I een duidelijke en goed geformuleerde omschrijving toe.
3. Voeg in kolom L relevante zoekwoorden toe om de vindbaarheid te ondersteunen.

Na ontvangst beoordeelt SIVI het verzoek op uitvoerbaarheid. Indien nodig wordt het verzoek in overleg met de aanvrager bijgesteld of aangescherpt. SIVI kan bij de beoordeling – naar eigen inzicht – advies inwinnen bij materiedeskundigen uit de branche.

Zodra het verzoek is verwerkt, informeert SIVI je over het resultaat. Elke eerste werkdag van de maand publiceert SIVI een nieuwe, formele SIVI AFS release.

¹ Bijvoorbeeld voor mei 2025 was dat: 20250501_publication_SBI-AFD_Hoedanigheid_44E__0.xls

Eventuele vervallen SBI-AFD-coderingen worden in de JSON-specificatie gemarkeerd met het kenmerk *expired* (zie ook paragraaf 5.1 en 5.2).

4 Het gebruik van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid in berichten

Voor de precieze toepassing van de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid binnen AFD-berichten verwijzen we naar de baselines binnen AOS (<https://portal.sivi.org/>).

4.1 AFD-attributen voor SBIA25

In 2025 stapt het CBS over op de nieuwe Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2025 (zie <https://www.cbs.nl/nl-nl/corporate/2024/37/bedrijven-krijgen-een-nieuwe-sbi-code-in-2025> voor meer informatie). Deze herziening vindt slechts eens in de 10 tot 15 jaar plaats. In september 2025 migreert de Kamer van Koophandel (KvK) al haar registraties naar de nieuwe SBI-codering.

SIVI levert vanaf juni 2025 een bijbehorende AFD-codelijst: SBIA25. Voor een soepele overgang stelt SIVI ook een mappingtabel beschikbaar: SBIAFD ↔ SBIA25 (zie paragraaf 5.3 voor meer informatie).

Zie paragraaf 4.3 voor aandachtspunten bij de migratie.

In onderstaande tabel staan de AFD 1.0-attributen voor hoofd- en nevenactiviteiten zoals die gekoppeld zijn aan de AFD-codelijst SBIA25:

AFD 1.0				
Label	Formaat	Codelijst	Naam	Omschrijving
HR_HASBI25	AN9	SBIA25	Hoofdactiviteit SBI-AFD	De primaire activiteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025). Omvat productie goederen/levering diensten bestemd voor de markt/voor derden en waarmee het bedrijf inkomen verwerft.
OG_HASBI25	AN9	SBIA25	Hoofdactiviteit SBI-AFD	De primaire activiteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025). Omvat productie goederen/levering diensten bestemd voor de markt/voor derden en waarmee het bedrijf inkomen verwerft.
OG_N1SBI25	AN9	SBIA25	Nevenactiviteit 1 SBI-AFD	Betreft de (eerste) nevenactiviteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025).
OG_N2SBI25	AN9	SBIA25	Nevenactiviteit 2 SBI-AFD	Betreft de (tweede) nevenactiviteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025).
OG_N3SBI25	AN9	SBIA25	Nevenactiviteit 3 SBI-AFD	Betreft de (derde) nevenactiviteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025).
OG_N4SBI25	AN9	SBIA25	Nevenactiviteit 4 SBI-AFD	Betreft de (vierde) nevenactiviteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025).
OG_N5SBI25	AN9	SBIA25	Nevenactiviteit 5 SBI-AFD	Betreft de (vijfde) nevenactiviteit/hoedanigheid van het bedrijf (SBI-versie 2025).

figuur 3 - AFD 1.0-attributen bij codelijst SBIA25

In onderstaande tabel staan de AFD 2.0-attributen voor hoofd- en nevenactiviteiten zoals die gekoppeld zijn aan de AFD-codelijst SBIA25. De nevenactiviteiten zijn in AFD 2.0 één array-attribuut waaraan meerdere waarden kunnen worden toegekend.

AFD 2.0			
Label	Data type	Codelijst	Omschrijving
sbi25PrimaryActivity	string	SBIA25	The primary activity of the company in accordance with the SBI-AFD code. Includes production goods / supply of services destined for the market / third parties and through which the company generates income.
sbi25AdditionalActivities	[string[	SBIA25	Additional activity(-ies) in accordance with the SBI-AFD code.

figuur 4 - AFD 2.0 attributen bij codelijst SBIA25

4.2 AFD-attributen voor SBIAFD

Let op: In verband met de introductie van de nieuwe SBI-codelijst door het CBS wordt het gebruik van de ‘oude lijst’ SBIAFD afgeraden. Deze paragraaf is uitsluitend opgenomen ter volledigheid.

Onderstaande tabel toont de AFD 1.0-attributen voor hoofd- en nevenactiviteiten, zoals die gekoppeld zijn aan de codelijst SBIAFD:

AFD 1.0				
Label	Formaat	Codelijst	Naam	Omschrijving
HR_HASBIAF	AN9	SBIAFD	Hoofdactiviteit SBI-AFD	De primaire activiteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering. Omvat productie goederen/levering van diensten bestemd voor de markt/voor derden en waarmee het bedrijf inkomen verwerft.
OG_HASBIAF	AN9	SBIAFD	Hoofdactiviteit SBI-AFD	De primaire activiteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering. Omvat productie goederen/levering van diensten bestemd voor de markt/voor derden en waarmee het bedrijf inkomen verwerft.
OG_NA1SBIA	AN9	SBIAFD	Nevenactiviteit 1 SBI-AFD	Dit is een nevenactiviteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering.
OG_NA2SBIA	AN9	SBIAFD	Nevenactiviteit 2 SBI-AFD	Dit is een nevenactiviteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering.
OG_NA3SBIA	AN9	SBIAFD	Nevenactiviteit 3 SBI-AFD	Dit is een nevenactiviteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering.
OG_NA4SBIA	AN9	SBIAFD	Nevenactiviteit 4 SBI-AFD	Dit is een nevenactiviteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering.
OG_NA5SBIA	AN9	SBIAFD	Nevenactiviteit 5 SBI-AFD	Dit is een nevenactiviteit van het bedrijf conform de SBI-AFD codering.

figuur 5 - AFD 1.0-attributen bij codelijst SBIAFD

Onderstaande tabel toont de AFD 2.0-attributen voor hoofd- en nevenactiviteiten, zoals die gekoppeld zijn aan de codelijst SBIAFD. De nevenactiviteiten zijn in AFD 2.0 één array-attribuut waaraan meerdere waarden kunnen worden toegekend.

AFD 2.0			
Label	Data type	Codelijst	Omschrijving
sbiPrimaryActivity	string	SBIA25	The primary activity of the company in accordance with the SBI-AFD code. Includes production goods / supply of services destined for the market / third parties and through which the company generates income.
sbiAdditionalActivities	[string]	SBIA25	Additional activity(-ies) in accordance with the SBI-AFD code.

figuur 6 - AFD 2.0-attributen bij codelijst SBIAFD

4.3 Overstappen naar het gebruik van de AFD-codelijst SBIA25

4.3.1 Uitfasering van de codelijst ADNABS

Nu de AFD-codelijst SBI-AFD steeds breder wordt geaccepteerd, zet SIVI de volgende stap: het uitfaseren van de oude codelijst ADNABS. Vanaf heden is SBIA25 de primaire codelijst binnen het AFD voor het registreren van hoedanigheid.

Nieuwe mutatieverzoeken voor SBIA25 worden niet meer automatisch doorverwerkt in ADNABS. Tijdens de overgangsperiode blijft SIVI wel mutatieverzoeken op ADNABS verwerken, en – indien nodig – de bijbehorende coderingen ook opnemen in SBIA25. Rond medio 2027 stelt SIVI een einddatum vast voor het actieve beheer van ADNABS. Na die datum worden geen mutaties meer in ADNABS doorgevoerd.

4.3.2 Overstappen vanuit ADNABS of een eigen codelijst

De overstap naar de AFD-codelijst SBI-AFD biedt het voordeel van aansluiting bij de CBS SBI-structuur, mét ruimte voor verfijning. SIVI adviseert een geleidelijke overgang (*duale periode*) en raadt een 'big bang'-scenario af, om de impact in de keten beheersbaar te houden.

Aandachtspunten bij de overstap:

- **Gebruik binnen bijvoorbeeld premiemodellen of acceptatieregels**
 - SIVI levert een mappingtabel van ADNABS naar SBIA25 (zie paragraaf 5.3). Indien gewenst kan SIVI helpen bij het opstellen van een mapping vanaf een eigen codering.
 - Een alternatieve aanpak is om bij de polisregistratie geen waarde-beperking op te leggen. Met behulp van de hiërarchietabel kan dan tijdens premieberekening of acceptatie worden gewerkt met clusters van coderingen. Dit voorkomt uitval bij invoer en zorgt voor een zo specifiek mogelijke hoedanigheid op de polis.
 - Ook is het mogelijk via een AFD-definitie (XML- of JSON-schema) de set van selecteerbare waarden binnen SBIA25 te beperken.
- **Let op de overgangstermijnen voor lopende polissen. Voorkom onnodige conversies.**
 - **Scenario 1:** Gebruik de nieuwe codering bij nieuwe polissen, bij mutaties en op hoofdvervaldatum. Houd er bij volmachtpolissen rekening mee dat producten zijn ingericht op basis van de AFD-definitie. In de overgangsperiode moeten daarom attributen voor zowel ADNABS als SBIA25 opgenomen worden, zodat beide coderingen beschikbaar zijn voor aanlevering via het NVGA Protocol 2.0.
 - **Scenario 2:** Gebruik de nieuwe codering bij nieuwe polissen en bij mutaties. Ook hier geldt dat de producten op basis van de AFD-definitie zijn ingericht. Zorg dus dat beide attributen (ADNABS en SBIA25) tijdelijk aanwezig zijn voor aanlevering via het NVGA Protocol 2.0.
 - Wanneer hoedanigheid een rol speelt bij de premieberekening voor prolongatie, moeten systemen in staat zijn om:
 - de oude codering te blijven ondersteunen voor bestaande ('oude stijl') polissen
 - én de nieuwe codering toe te passen op nieuw afgesloten polissen of vernieuwde ('nieuwe stijl') polissen.

4.3.3 Overstappen vanuit SBIAFD (de oude lijst)

Bij de overstap naar SBIA25 is het belangrijk stil te staan bij de impact van de transitie. Het CBS geeft aan dat niet alle oude coderingen uit SBI 2008 één-op-één kunnen worden overgezet naar SBI 2025. Volledig geautomatiseerde omzetting is daarom niet in alle gevallen mogelijk.

Om ongewenste uitval tijdens de overgang te voorkomen, is het raadzaam om gedurende een transitieperiode zowel de SBIAFD- als SBIA25-attributen in het AFD-bericht op te nemen. Dit maakt het mogelijk om afhankelijk van de situatie de juiste codering te gebruiken. De aandachtspunten uit paragraaf 4.3.1 zijn hierbij onverminderd van toepassing.

In de mappingtabel SBIAFD ↔ SBIA25 zijn ook de gevallen opgenomen waarin sprake is van één-op-meervoud- of meervoud-op-één-relaties. Hieronder twee voorbeelden:

- **Twee oude codes naar één nieuwe code**
De oude coderingen 42111 - 'Wegenbouw' en 42112 - 'Stratenmaken' zijn in SBI 2025 samengevoegd tot één nieuwe code: 42110 - 'Wegenbouw en stratenmaken'.
Bij conversie van bestaande gegevens moeten beide oude codes worden herkend als gelijkwaardig aan deze nieuwe.
- **Eén oude code naar twee nieuwe codes**
De oude codering 8130 - 'Landschapsverzorging' is in SBI 2025 opgesplitst in twee specifieke activiteiten:
 - 81301 - 'Onderhoud van tuinen, parken en plantsoenen'
 - 81302 - 'Natuurbeheer'
In dit geval is aanvullende informatie nodig om tijdens conversie de juiste nieuwe code te kunnen kiezen. Wanneer die informatie ontbreekt, kan tijdelijk worden gekozen voor registratie van beide mogelijkheden, of voor een meer abstracte codering.

5 Toelichting op de verstrekte bestanden

Voor de AFD-codelijst SBIA25 verstrekt SIVI meerdere bestanden om implementatie en gebruik te ondersteunen. Het gaat om drie JSON-specificaties en een overzicht in de vorm van een Excel-tabel. In dit hoofdstuk lichten we de inhoud en het gebruik van deze bestanden toe.

5.1 Platte codelijst

De standaard AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid bevat alle coderingen die daadwerkelijk gekozen kunnen worden in AFD-berichten. Deze lijst is niet hiërarchisch opgebouwd; de coderingen zijn gesorteerd op oplopende CBS-code, wat een natuurlijke ordening oplevert bij het doorlopen van de lijst.

Onderstaande JSON-fragment toont een fractie van de lijst, en geeft weer hoe een codering in de platte standaardlijst is opgebouwd:

```
{
  "value": "38210-000",
  "description": "Terugwinning van materialen uit afval",
  "searchTerms": [
    |
  ],
},
{
  "value": "38210-001",
  "description": "Vervaardiging van compost",
  "searchTerms": [
    | "Compost",
    | "Vervaardiging"
  ],
},
{
  "value": "38210-002",
  "description": "Composteringsbedrijf",
  "searchTerms": [
    | "Composteringsbedrijf"
  ],
},
{
  "value": "38210-003",
  "description": "Voorbereiding tot recycling afval (geen metaalafval)",
  "searchTerms": [
    | "Recycling",
    | "Voorbereiding"
  ],
},
},
```

figuur 7 – Fragment uit de platte standaard AFD-codelijst SBIA25

Los van de codes bevat de standaard codelijst ook metadata over de codelijst. Deze metadata is opgenomen aan het begin van het JSON-bestand, binnen de entiteit *commonFunctional*. Deze entiteit bevat de volgende velden:

- **entityType**: standaard veld om aan te geven dat het om de standaard metadata gaat, altijd gevuld met de waarde "default".
- **dataCatalogversion**: versie van het AFD waarop de huidige codelijst van toepassing is. Standaard de meest recente versie van het AFD.
- **tableName**: naam van de codelijst. Gevuld met "SBIA25" in het geval van de nieuwste AFD-codelijst op basis van SBI 2025, of "SBIAFD" in het geval van de oude AFD-codelijst.
- **remarks**: eventuele opmerkingen die zijn bijgevoegd bij de huidige versie van de codelijst. Doorgaans leeg.
- **external**: altijd gevuld met "true", omdat het een externe (door het CBS beïnvloede) codelijst betreft in termen van AFD-codelijsten.

De daadwerkelijke codelijst staat onder de entiteit *afsTable*. Dit is het inhoudelijke deel van het bestand – de zogeheten payload – waarin alle codes zijn opgenomen. Elke code is weergegeven als een herhaald JSON-object met de volgende vier elementen:

- **value**: de codewaarde binnen de AFD-codelijst SBI-AFD. Bijvoorbeeld: "86210-000".
- **description**: de omschrijving die hoort bij de code. De omschrijving is voor SBI-codes rechtstreeks overgenomen uit het CBS.
- **searchTerms**: een optionele lijst met relevante zoektermen, synoniemen of gerelateerde begrippen waarop gezocht kan worden. Dit vergemakkelijkt het vinden van de juiste code.
- **expired**: Indicatie of de code vervallen is ("j" voor ja, "n" voor nee). Bij vervallen codes is het aan te raden een passende vervangende code te selecteren. Vervallen codes worden bewust niet verwijderd, om backwards compatibility te garanderen.

5.2 Hiërarchietabel

De hiërarchietabel voorziet de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid van een hiërarchische structuur. Deze structuur volgt één-op-één de hiërarchie van de CBS SBI-indeling. Dankzij deze opbouw kunnen coderingen binnen de codelijst op verschillende detailniveaus worden geregistreerd en bevraagd.

De hiërarchie maakt het mogelijk om:

1. **Gebruiksvriendelijke selectiedialogen** in software op te bouwen, waarbij gebruikers stapsgewijs een codewaarde kunnen kiezen door dieper in de structuur af te dalen.
2. **Data te aggregeren**, bijvoorbeeld bij berekeningen, analyses of rapportages, op basis van een hoger niveau in de hiërarchie.

Onderstaand zie je een fragment uit de hiërarchietabel:

```

{
  "code": [
    {
      "value": "36000-997",
      "description": "Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering / winning, behandeling
en distributie van water",
      "nodeDescription": "Winning, behandeling en distributie van water",
      "path": [
        "SBIA25",
        "E"
      ],
      "referenceOnly": "True",
      "searchTerms": [ ... ],
      "code": [
        {
          "value": "36000-998",
          "description": "Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering / winning,
behandeling en distributie van water / winning, behandeling en distributie van water",
          "nodeDescription": "Winning, behandeling en distributie van water",
          "path": [
            "SBIA25",
            "E",
            "36000-997"
          ],
          "referenceOnly": "True",
          "searchTerms": [ ... ],
          "code": [
            {
              "value": "36000-999",
              "description": "Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering /
winning, behandeling en distributie van water / winning, behandeling en distributie van water",
              "nodeDescription": "Winning, behandeling en distributie van water",
              "path": [
                "SBIA25",
                "E",
                "36000-997",
                "36000-998"
              ],
              "referenceOnly": "True",
              "searchTerms": [ ... ],
              "code": [

```

figuur 8 – Fragment uit de hiërarchietabel van de AFD-codelijst SBIA25

De hiërarchietabel begint, net als de standaard codelijst, met metadata onder de entiteit *commonFunctional*. Deze bevat:

- **entityType**: altijd "default", aanduiding dat het om standaard metadata gaat.
- **dataCatalogVersion**: de versie van het AFD waarop deze hiërarchietabel gebaseerd is.
- **tableName**: naam van de codelijst, zoals "SBIA25" of "SBIAFD".
- **remarks**: eventuele opmerkingen over deze versie (vaak leeg of beknopt).
- **external**: altijd "true", aangezien het een externe codelijst betreft.

Vanaf `afsTable` begint de daadwerkelijke inhoud (payload) van de hiërarchietabel. Deze bestaat uit herhalingen van objecten met de volgende zeven elementen:

- **value**: de codewaarde in de AFD-codelijst SBI-AFD Hoedanigheid.
- **description**: de volledige padomschrijving van de code binnen de hiërarchie, samengesteld uit functionele termen op elk niveau, gescheiden door een backslash (/).
Let op: In de standaard codelijst is `description` de korte omschrijving van de code. In de hiërarchietabel staat die omschrijving onder `nodeDescription` (zie punt 3).
- **nodeDescription**: de feitelijke omschrijving van de specifieke codewaarde, zoals gebruikt in de standaard codelijst.
- **path**: een lijst van codewaarden die het hiërarchische pad vormen vanaf het hoogste niveau tot aan de huidige code.
- **referenceOnly** (j/n): geeft aan of het om een knoop in de hiërarchie gaat. Deze knooppunten ondersteunen de structuur maar zijn niet bedoeld als selecteerbare codewaarden.
- **searchTerms**: een optionele lijst met zoekwoorden, synoniemen of gerelateerde termen die het zoeken binnen de hiërarchietabel ondersteunen.
- **expired** (j/n): indicatie of de code vervallen is. Waar mogelijk wordt geadviseerd over te stappen naar een actuele vervangende code.

5.3 Mappingtabel

Voor de AFD-codelijst SBIA25 is een JSON-mappingtabel beschikbaar, waarin koppelingen zijn opgenomen naar coderingen uit oudere codelijsten. SIVI ondersteunt voor SBIA25 momenteel twee mappingrichtingen:

- Naar de AFD-codelijst **ADNABS** (Aard bedrijf specificatie).
- Naar de AFD-codelijst **SBIAFD**, de eerdere versie van de AFD-codelijst SBI-AFD.

Onderstaand is een fragment uit de mappingtabel opgenomen:

```

{
  "value": "38210-000",
  "mapping": [
    {
      "codeListName": "ADNABS",
      "to": [
        "25019"
      ],
      "backFrom": [
        "3701",
        "25019"
      ]
    },
    {
      "codeListName": "SBIAFD",
      "to": [
        "38210-000"
      ],
      "backFrom": [
        "38320-000",
        "38210-000"
      ]
    }
  ]
},
{
  "value": "38210-001",
  "mapping": [
    {
      "codeListName": "ADNABS",
      "to": [
        "25009"
      ],
      "backFrom": [
        "25009"
      ]
    },
    {
      "codeListName": "SBIAFD",
      "to": [
        "38210-001"
      ],
      "backFrom": [
        "38320-000",
        "38210-001"
      ]
    }
  ]
}

```

figuur 9 – Fragment uit de mappingtabel van de AFD-codelijst SBIA25

5.3.1 Inrichting van de mappingtabel

De mappingtabel start met de entiteit `commonFunctional`, die metadata bevat over de tabel:

- **entityType**: altijd "default", aanduiding dat het om standaard metadata gaat.
- **dataCatalogVersion**: versie van het AFD waarop de mapping is gebaseerd.
- **tableName**: naam van de codelijst, in dit geval "SBIA25".
- **remarks**: optioneel veld met opmerkingen over de versie.
- **external**: altijd "true", omdat het een externe codelijst betreft.

De daadwerkelijke mappinginformatie staat onder de entiteit `afsTable`, en bestaat uit een herhaling van records met telkens twee hoofdelementen:

1. **value**
De codewaarde uit de AFD-codelijst SBIA25.
2. **mapping**
Een lijst met mappingobjecten, elk met de volgende velden:

- **codeListName**
De naam van de andere codelijst waarvoor de mapping beschikbaar is (bijvoorbeeld "ADNABS" of "SBIAFD").
- **to**
De richting van **SBIA25 naar de andere codelijst**: de best passende codewaarde in die andere lijst. Elke SBIA25-code mapt naar één code uit de andere codelijst; meerdere codes uit de andere lijst kunnen wel naar dezelfde SBIA25-code verwijzen.
- **backFrom**
De richting van **de andere codelijst naar SBIA25**: de best passende SBIA25-code voor een bepaalde waarde in de andere lijst. Elke code uit de andere lijst komt hier maximaal één keer voor; meerdere daarvan kunnen uiteraard wel naar dezelfde SBIA25-code verwijzen.
- **backFromApprox**
Wordt gebruikt als er geen directe of eenduidige mapping beschikbaar is via backFrom. Dit veld bevat dan een benadering van de best passende SBIA25-code. Handmatige beoordeling door een domeinexpert is vaak nodig. Een voorbeeld: in de oorspronkelijk lijst staat de code "Wegenbouw en stratenmaken", maar in de nieuwe lijst is dit opgesplitst naar twee codes voor resp. "Wegenbouw" en "Stratenmaken". De oude code mapt dan *approx* naar beide codes in de nieuwe lijst.

5.3.2 Mapping SBIA25 ↔ ADNABS

Deze paragraaf beschrijft de mapping tussen SBIA25 en de oudere AFD-codelijst ADNABS (*Aard bedrijf specificatie*).

- Alleen selecteerbare codewaarden uit SBIA25 zijn voorzien van een mapping. Knooppunten in de hiërarchie (suffix -900 t/m -999, met referenceOnly = j) zijn uitgesloten.
- Niet alle codes uit SBIA25 of ADNABS zijn opgenomen in de mappingtabel.

Toelichting op de mappingvelden:

to	Bevat de beste overeenkomstige ADNABS-code voor een SBIA25-code. Hier staat altijd hooguit één waarde ingevuld: elke SBIA25-code mapt immers naar maximaal één ADNABS-code. Er kunnen wél meerdere SBIA25-codes naar dezelfde ADNABS-code mappen. Indien geen geschikte match beschikbaar is, blijft dit veld leeg.
backFrom	Bevat de beste overeenkomstige SBIA25-code voor een ADNABS-code. Hier komt elke ADNABS-code slechts één keer voor: elke ADNABS-code verwijst immers naar maximaal één SBIA25-code. Tegelijk kunnen meerdere ADNABS-codes wel naar dezelfde SBIA25-code verwijzen.
backFromApprox	Bevat één of meer codes uit ADNABS wanneer de mapping van deze ADNABS-code(s) naar de betreffende SBIA25-code niet exact klopt, maar wel inhoudelijk dicht in de buurt komt. Een voorbeeld: in de oorspronkelijke lijst staat de code "Wegenbouw en stratenmaken", maar in de nieuwe lijst zijn dit twee aparte codes: "Wegenbouw" en "Stratenmaken". De oude code mapt dan bij benadering (backFromApprox) naar beide nieuwe codes. Doorgaans zie je dat ADNABS-codes in de backFromApprox-kolom voorkomen bij meerdere SBIA25-codes.

De volgende combinaties kunnen voorkomen:

to:ADNABS	backFrom:ADNABS	backFromApprox:ADNABS
Gevuld (één waarde)	Gevuld (één of meerdere waarden)	Leeg
Gevuld (één waarde)	Leeg	Gevuld (één of meerdere waarden)
Gevuld (één waarde)	Gevuld (één of meerdere waarden)	Gevuld (één of meerdere waarden)
Leeg	Leeg	Gevuld (één of meerdere waarden)

5.3.3 Mapping SBIA25 ↔ SBIAFD

Deze paragraaf beschrijft de mapping tussen SBIA25, de nieuwe AFD-codelijst op basis van SBI 2025, en SBIAFD, de oorspronkelijke versie van de AFD-codelijst gebaseerd op SBI 2008.

- Alleen selecteerbare codewaarden uit SBIA25 zijn opgenomen in de mapping. Knooppunten in de hiërarchie (suffix -900 t/m -999, met referenceOnly = j) worden niet gemapt.
- Alle waarden uit SBIAFD hebben (minstens) een mapping-equivalent in SBIA25, en vice versa.

Toelichting op de mappingvelden:

to	Bevat de beste overeenkomstige SBIAFD-code voor een SBIA25-code. Hier staat altijd precies één waarde ingevuld: elke SBIA25-code mapt immers naar één oude SBIAFD-code. Er kunnen wél meerdere SBIA25-codes naar dezelfde SBIAFD-code mappen. Dit veld is altijd gevuld.
backFrom	Bevat de beste overeenkomstige nieuwe SBIA25-code voor een oude SBIAFD-code. Hier komt elke SBIAFD-code slechts één keer voor: elke SBIAFD-code verwijst immers naar één SBIA25-code. Tegelijk kunnen meerdere SBIAFD-codes wel naar dezelfde SBIA25-code verwijzen, bijvoorbeeld wanneer twee oude codes zijn samengevoegd tot één nieuwe.

De volgende combinaties kunnen voorkomen:

to:SBIAFD	backFrom:SBIAFD
Gevuld (één waarde)	Gevuld (één of meerdere waarden)
Gevuld (één waarde)	Leeg

5.3.4 Afleiden van de SBI-code van het CBS uit de SBI-AFD-codering

5.3.4.1 Vanuit SBIA25 naar SBI 2025

Bij het gebruik van de AFD-codelijst SBIA25 (gebaseerd op de CBS-lijst SBI 2025) is het in veel gevallen wenselijk om de onderliggende, oorspronkelijke SBI-code van het CBS (in eerdere releases aangeduid als SBINUM) af te leiden uit de AFD-codering. In de SBIA25-lijst is een aparte kolom met SBINUM-waarden niet langer nodig, omdat de opbouw van de SBIA25-codes dit overbodig maakt. De onderliggende SBI-code van het CBS is rechtstreeks af te leiden uit de prefix vóór het streepje in de SBIA25-code.

Voorbeeld:

- De SBIA25-codes 08990-000 en 08990-001 hebben als prefix 08990. Dit is gelijk aan de SBI 2025-code van het CBS.
- De SBIA25-codes 09100-000, 09100-001 en 09100-002 hebben als prefix 09100, de SBI 2025-code van het CBS.

De waarde vóór het streepje vormt dus altijd de vijfcijferige SBI-code van het CBS. Deze systematiek is het directe gevolg van de herziening van de SBI-structuur door het CBS in 2025, waarbij is gekozen voor een uniforme codering op niveau 5 (vijf posities). Daarmee zijn kortere codes zoals 0899 of 0910 niet langer geldig; in plaats daarvan zijn dit nu 08990 en 09100.

In de JSON-export van SBIA25 en in de Excelversie is de SBINUM-kolom om deze reden vervallen.

5.3.4.2 Vanuit SBIAFD naar SBI 2008

In de oudere codelijst SBIAFD (gebaseerd op de CBS-lijst SBI 2008) is deze eenduidige afleiding uit de prefix niet mogelijk. Hier zijn SBI-codes van het CBS soms nog viercijferig, zoals 0899 of 0910. Hiervoor biedt de kolom mappingTo:SBINUM binnen SBIAFD ondersteuning bij het bepalen van de overeenkomende SBI 2008-code van het CBS.

5.3.4.3 Vanuit SBIAFD naar SBI 2025

Wie alle SBIAFD-codes wil omzetten naar de SBI 2025-versie van het CBS moet daarvoor een tweeledige mapping uitvoeren:

1. Gebruik de kolom mappingTo:SBIA25 in de SBIAFD-lijst om de bijbehorende nieuwe code(s) in SBIA25 te vinden.
2. Leid vervolgens de SBI-code van het CBS af uit de prefix van de nieuwe SBIA25-code.

5.4 Excelversie SBI-AFD Hoedanigheid

De overzichts-Excel van de hiërarchische codelijst bevat in feite alle informatie uit de JSON-bestanden in één tabel: de codelijst, de hiërarchische structuur én de mappingen zijn hierin samengebracht.

Waar de JSON-exports vooral bedoeld zijn voor machineverwerking en implementatie, is het doel van de Excelversie om overzicht en inzicht te bieden. De Excel is bij uitstek geschikt voor:

- visuele verkenning van de codelijst en bijbehorende structuur,
- analyse en controle van coderingen,
- ondersteuning bij de conversie van een eigen (interne) codelijst naar SBIA25.